

Guverner BS Boštjan Jazbec je v hudi stiski. Zgodi se lahko, da bodo morale banke lastnikom podrejenega izbrisane dolga povrniti škodo. To pomeni več stotilijonsko breme za bančni sistem in nov udarec za davkoplačevalce.

Podrejenici čakajo razsodbo Sodišča EU

Jutri, v torek, 19. julija, bo predvidoma znana rozsodba Sodišča Evropske unije v Luksemburgu, na katerega se je obrnilo ustavno sodišče v zadevi izbrisa podrejenih obveznic v šestih slovenskih bankah. Odločitev je neuradno že znana, saj je generalni pravobranilec sodišča Nils Wahl februarja letos v predlogih sklepov zapisal, da smernice Evropske komisije o »bail-in« (rez imetnikov obveznic) niso zavezujoče. A odločitev sodišča ne bo zmaga za nikogar: ne za imetnike podrejenih obveznic, ki trdijo, da izbris podrejenega dolga (0,6 milijarde evrov) za sanacijo bank ni bil potreben in da je šlo za nacionalizacijo, ne za Banko Slovenije, ki vztraja, da je bil izbris podrejenecv NLB, NKBM, Abanke, Probanke, Factor banke in Banke Celje v skladu z zakonom in nujen, saj je bančni sektor izkazoval negativni kapital. Končno rozsodbo bodo dali ustavni sodniki, ki pa bodo morali o tem odločiti še letošnjo jesen (po vsej verjetnosti v stari sestavi), saj se zastaralni roki, v katerih lahko razlašeni lastniki obveznic in delnic vložijo tožbe zoper Banko Slovenije, poslovne banke in člane uprav, iztečejo decembra.

A tudi odločitev ustavnih sodnikov je nepredvidljiva. Lahko odločijo, da je bila novela zakona o bančništvu, ki je bila podlaga za izbris, v neskladju z ustavo. V tem primeru bodo lastniki izbrisanih obveznic vložili tožbe za povrnitev odvzetega premoženja. Nekateri pobudniki ustavne presoje (teh je okoli 300) pričakujejo, da bodo ustavni sodniki že odločili, da so banke dolžne povrniti škodo, a v Banki Slovenije računajo, da bo moralo ustavno sodišče preveriti nujnost ukrepanja vla-

de in centralne banke leta 2013 in oceniti tveganja, katerim bi bil bančni sistem izpostavljen, če izbrisa ne bi bilo. Zato pričakujejo, da bodo sodniki odločili njim v korist, to bi pomenilo, da bi se moralo več kot 100.000 imetnikov delnic in okoli 2.000 lastnikov podrejenih obveznic obrniti na Evropsko sodišče za človekove pravice.

V zvezi z izbrisom je nedavno v Banki Slovenije in NLB potekala tudi kriminalistična preiskava, saj je marsikateri oškodovanec z zahtevo na ustavno sodišče podal tudi ovadbe zoper banke in Banko Slovenijo (BS) na Nacionalni preiskovalni urad (NPU). Sumijo, da si je samo NLB z izbrisom pridobila 257 milijonov evrov premoženjske koristi. V ovadbi zoper bankirje je opozorjeno, da je NLB konec septembra 2013 uradno izkazala pozitivni kapital (835 milijonov evrov), BS pa je isti dan ugotovila negativni kapital (318 milijonov evrov).

Šele po tej ugotovitvi (in potem ko je ustavno sodišče decembra 2013 zavrnilo zahtevo **malih delničarjev** za zadržanje novele zakona o bančništvu) je Evropska komisija Sloveniji izdala dovoljenje za dokapitalizacijo bank, ki se šteje za državno pomoč. Ta je mogoča le, če je BS dokazala, da so slovenske banke kapitalsko podhranjene. Evropska komisija je temu rekla »burden sharing«, kar pomeni porazdelitev bremena sanacije tudi na vplačnike kapitala. Podrejena obveznica se namreč šteje v dodatni kapital banke in je po svoje tvegana naložba. Težava je le, ker so banke kupcem podrejenih obveznic lagale, češ da gre za varno naložbo in da lahko izgubijo le v primeru stečaja banke. V stečaj pa, ni jasno zakaj ne, ni šla nobena.

JOŽE BIŠČAK